

INIMENE

OTSIV NATUUR: "Olen püüdnud neid laule esitada sellena, kes ma tegelikult olen."

Erkki Otsman, kabarees ja klassi ees

MARKO MÄGI

Bioloogiaõpetajana igapäevast leiba teeniv Erkki Otsman (32) astus laiema avalikkuse ette ligi kümne aasta eest, lauldes enese kokkuseatud kabareelikes kavades Zarah Leanderile ja Edith Piafile kuulsust toonud laule. Maikuus esilinastus režissöör Urmas E. Liivi dokfilm "Mimikri" Erkki Otsmani elu- ja loometeest. Androgüünliku artisti värskem laulukava "Alma Latina" koosneb Hispaania ja Ladina-Ameerika muusikast.

Erkki Otsmanil avanes võimalus laulunumbritega üles astuda juba teismeeas, vanemate kodu-aias Järvel korraldatud seltskondlikel koosviibimistel. "Esinesime sõpradele-tuttavatele – mina, kaks venda ja mõned üleaedsed poisid. Neli kevadet järjest korraldasime

omavahel laulukonkurssi "Kevadtähed", populaarsed olid tollal Abba ja Baccara – nende loomingu siis maki saatel peamiselt esitasimegi."

Kuid samal ajal hakkas Erkkile ka tunduma, et omadused nagu mehelikkus ja naiselikkus pole tema sisse päris tavapärastes, eeldatavates proportsioonides asunud, ja see tunne heidutas mõlemast suuremale lavatulevikule, kuigi huvi esinemiskunstide vastu oli olemas.

Vaatas teisi meesnäitlejaid ja mõtles, et milline ta ise peaks olema, et laval mõnda konkreetsesse rolli sobida. "Näitelaval peavad ju mehed üldjuhul mehelikult mõjuma, selleks vajalikku ürgmehelekkust tundsin endas küll liiga vähe olevat." Kaheksa aasta eest sai ometi teoks Erkki esimene ja seni ainus teatriroll, Uhkeldaja osa Ma-

re Tominga tantsuetenduses "Väike prints" Peeter Volkonski muusikale Vanemuise teatris. Praegu arvab ta, et olla mees ja olla tundlik pole miski vale asi.

Võimalus väljendada ennast loomulikult teel

Ka ei huvitanud Erkkil lapsepõlves tüüpilised poistemängud, mille asemel ta eelistas linde ja putukaid uurida. Tema suved möödusid Lahemaal: "Suur meri ja suur mets, sellised naturaalsed asjad on mind varakult mõjutanud." Erkki on olnud oma teed käija nii kaua, kui mäletab, seltskonnaelust pole ta kunagi suurt puudust tundnud.

Klassikaaslastega tal oma sõnul keskkoolis ei vedanud: "Tüdrukud olid uhked ja upsakad, nende hulgas leidis päris tõelisi iludusi. Poisid olid tüdrukutega võr-

reldes arengult maas – perverdid, kes harrastasid kiuslikke nalju seksi teemadel. Piilusid tüdrukute seelikusabade alla ja nii edasi. Mul polnud nendega nagu midagi ühist."

Oma teed käijad on sageli mässumeelsed? "Arvan teadvat, mis on hea ja mis on halb, ja leian, et lollilt kogu elu vastu mässata on mõttetu. Aga kui näen, et miski on valesti, julgen seda välja öelda küll."

Zarah Leanderi ja Edith Piafi laulukavadega seotud transvestiitlikud etendused on andnud Erkki Otsmanile võimaluse ennast väljendada loomulikult teel. "Olen püüdnud neid laule esitada nii, nagu ma ise olen. Pole püüdnud neid kavu tehes endale midagi juurde kasvatada ega ka maha suruda." Maailmatähtedest võib Erkki etteasteid sensuaalsuse laadilt võrrelda ehk Marc Almondi omadega, kes samuti kabareekunstist mitmesugust innostust on saanud.

Enne regulaarsema lavategevuse algust tuli Erkki laureaadiks Tartu üliõpilaste laulukonkursil "Tudengilaul", esitades Tanita Tikarami hiti "Twist in My Sobriety", mille publik tormiliste kiiduavalduste saatel vastu võttis. See menu tiivustaski, julgustas muusikat juurde õppima.

"Algul laulsin lausa falsetthäälega – nagu kastaat. Neid lindistusi on ka mul endal praegu üsna veider kuulata." Erkki Otsmani vanemad suhtlesid küll palju muusikute ja näitlejate seltskonnaga, aga ei soosinud neid liine oma laste juures, ehk lähedaste pettumuste tõttu. Erkki vanaonu oli ooperi-

laulja Vootele Veikat, Eestis kõige tüüpilisema häälerühma, baritoni esindaja, ja ei saanud seetõttu nii palju tööd, kui tahtnud oleks.

Tahab kultiveerida headust

Pärast bioloogiaõpinguid loobus Erkki Otsman ometi juba varem valmis vaadatud teadurikohast, leides, et ta pole ikka selline teadlasetüüp, kes päevad läbi laboris katsetaks. Selgus, et ühes Lasnamäe koolis pole bioloogiaõpetajat. Õpetajana töötab Erkki senini, nüüd küll juba Reaalkoolis. Pärast kuut aastat Lasnamäel on uus koht kergenduseks. "Eks see Lasnamäe paljusihuke getovärk ole, palju tuli vaeva näha distsipliini tagamisega.... Nüüd on paljud kõrvalprobleemid minu eest nagu ära lahendatud, saan ennast vabalt õpetamisele pühendada. Mida suurem on õpilase soov õppida, seda rohkem distsiplineerib ta ennast ise."

Tundliku inimesena läheb Erkki enda arvates liiga kergesti närvi. Näiteks ei kipu talle pähe mahtuma, kuidas mõni inimene võib mitu korda ühtsama küsimust küsida. Kuid ta püüab seda loomumadust lihvida. "Püüan vältida muretsemist asjade pärast, mis seda ei vääri. Ärrituses ja vihastuses lõhub inimene eelkõige ju iseennast."

Lisaks bioloogia õpetamisele tahab Erkki Otsman oma õpilastele edasi anda teisigi vaimseid väärtusi nii palju kui võimalik, et muuta tänapäeval domineerivat materiaalist maailma mitmekesisemaks.

➔ **B 8**

EI PÕE: Arvab, et ka mees võib tundeline olla.